Neljapäev, 16. september 2021

P9_TA(2021)0394

Olukord Liibanonis

Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsioon olukorra kohta Liibanonis (2021/2878(RSP))

(2022/C 117/15)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Liibanoni kohta, eelkõige 22. mai 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Liibanonis ([1]),

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu varasemaid resolutsioone, eelkõige resolutsioone 1559 (2004), 1701 (2006), 2539 (2020) ja 2591 (2021),

— võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingut assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel ([2]),

— võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2007. aasta otsust 2007/860/EÜ, millega antakse Liibanonile makromajanduslikku finantsabi ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Liidu Liibanoni valimisvaatlusmissiooni 2018. aasta lõpparuannet,

— võttes arvesse kohustusi, milles lepiti kokku 2016. aasta novembris ELi ja Liibanoni partnerluse prioriteetide raames, 6. aprillil 2018 toimunud Liibanoni arengut ja reforme käsitleval majanduskonverentsil (CEDRE), 2020. aasta detsembris kasutusele võetud Liibanoni reformi-, taastumis- ja rekonstruktsiooniraamistikus (3RF) ning 11. detsembril 2019, 23. septembril 2020 ja 19. mail 2021 toimunud rahvusvahelise Liibanoni toetusrühma kohtumistel,

— võttes arvesse komisjoni kriisiohjevoliniku Janez Lenarčiči 5. augusti 2020. aasta avaldust Beirutis toimunud plahvatuse kohta,

— võttes arvesse Prantsusmaa ja ÜRO korraldatud ning 9. augustil 2020 toimunud Beiruti ja Liibanoni rahva abistamise ja toetamise teemalist rahvusvahelist konverentsi ning 2. detsembril 2020 toimunud Liibanoni rahva toetamise teemalist konverentsi,

— võttes arvesse rahvusvahelise Liibanoni toetusrühma 23. septembri 2020. aasta ühisavaldust,

— võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja poolt 28. septembril 2020 ELi nimel tehtud avaldust Liibanoni peaministri kandidaadi tagasiastumise kohta,

— võttes arvesse ELi, ÜRO ja Maailmapanga poolt 2020. aasta detsembris vastu võetud aruannet Liibanoni reformi-, taastumis- ja rekonstruktsiooniraamistiku (3RF) kohta,

— võttes arvesse nõukogu 7. detsembri 2020. aasta järeldusi Liibanoni kohta,

— võttes arvesse Maailmapanga 1. juuni 2021. aasta aruannet „Lebanon Economic Monitor“ ning Maailmapanga Grupi poolt koostöös ELi ja ÜROga koostatud Beiruti kahjustuste ja vajaduste kiirhindamist (RDNA),

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrelli 19. juuni 2021. aasta riigivisiidi ajal tehtud avaldusi ja märkusi,

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrelli 16. juuli 2021. aasta avaldust peaministrikandidaadi Saad Hariri tagasiastumise kohta,

([1]) ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 69.
([2]) ELT L 143, 30.5.2006, lk 2.
([3]) ELT L 337, 21.12.2007, lk 111.

Neljapäev, 16. september 2021

— võttes arvesse väliskomisjoni esimehe David McAllisteri ja Mašriki riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni juhi Isabel Santose 16. juulil 2021 esitatud nõudmist Liibanoni poliitilisele juhtkonnale lahendada ummikseis pärast seda, kui peaministrikandidaat tagasi astus,

— võttes arvesse UNICEFi 23. juuli 2021. aasta pressiteadet „Liibanon: UNICEF hoiatab, et ühisveevärk on kokkuvarisemise äärel“,

— võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 26. juuli 2021. aasta avaldust valitsuse moodustamise protsessi kohta,

— võttes arvesse 3RF nõuanderühma teisel kohtumisel 28. juulil 2021 kaasesimeeste tehtud avaldust,

— võttes arvesse nõukogu 30. juuli 2021. aasta otsust (ÜVJP) 2021/1277, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Liibanonis ([4]),

— võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Borrelli 3. augusti 2021. aasta avaldust Beiruti sadama plahvatusest ühe aasta möödumise puhul,

— võttes arvesse Liibanoni rahvast toetavat konverentsi, mis toimus 4. augustil 2021 videokonverentsina, ning avaldust, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Borrelli tegi konverentsi ajal,

— võttes arvesse ÜRO peasekretäri 4. augusti 2021. aasta kirja ÜRO Julgeolekunõukogu presidendile ÜRO Liibanoni ajutiste vägede (UNIFIL) volituste pikendamise kohta,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja 4. augusti 2021. aasta avaldust Liibanoni rahvast toetaval kolmandal rahvusvahelisel konverentsil, mille kutsusid ühiselt kokku ÜRO peasekretär ja Prantsuse Vabariigi president,

— võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 7. augusti 2021. aasta avaldust, milles mõistetakse hukka Lõuna-Liibanonist rakettide tulistamine,

— võttes arvesse ÜRO peasekretäri António Guterrese 26. augusti 2021. aasta avaldust Liibanoni sotsiaal-majandusliku olukorra halvenemise kohta,

— võttes arvesse ELi-Liibanoni assotsiatsiooninõukogu 11. novembri 2016. aasta otsust nr 1/2016, millega lepitakse kokku ELi ja Liibanoni partnerluse prioriteedid, ning ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) moodustatud assotsiatsiooninõukogus seoses ELi ja Liibanoni partnerluse prioriteetide kehtivuse pikendamisega, kuni EL ja Liibanon võtavad vastu uued ajakohastatud ühisdokumendid (COM(2021)0406),

— võttes arvesse 2019. aasta augustist septembrini, 14. aprillil 2020, 17. aprillil 2020, 27. juulil 2020, 2021. aasta mais, 20. juulil 2021 ning 4. augustist 6. augustini 2021 sinisel liinil toimunud vahejuhtumeid,

— võttes arvesse 9. veebruari 2021. aasta ühisteatist „Uuendatud partnerlus lõunapoolsete naaberriikidega. Vahemere piirkonna uus tegevuskava“ (JOIN(2021)0002),

— võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni,

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,

([4]) ELT L 277 I, 2.8.2021, lk 16.

A. arvestades, et praegune olukord Liibanonis on äärmiselt tõsine ja suurt muret tekitav poliitilise, majandusliku, sotsiaalse, finants- ja tervishoiukriisi ning institutsioonide kokkuvarisemise tõttu; arvestades, et Liibanon on Euroopa Liidu lähedane ja tähtis partner; arvestades, et partnerlus põhineb ühistel huvidel, pikaajalistel ajaloolistel ja kultuurilistel sidemetel, korrapärasel poliitilisel ja sotsiaalsel dialoogil ning ulatuslikel inimestevahelistel kontaktidel;

B. arvestades, et Liibanoni kodanikuühiskond on elujõuline ning paljud aktivistid, kogukonnajuhid, teadlased, kunstnikud ja noorterühmitused mobiliseeruvad ja nõuavad kiireloomulisi reforme;

C. arvestades, et olukord Liibanonis oli kriitiline ja põhjustas 2019. aasta lõpus finantskriisi; arvestades, et juba 17. oktoobril 2019 toimusid Liibanoni oktoobrirevolutsiooniks kutsutud massimeeleavaldused, millel nõuti sotsiaalseid ja majanduslikke õigusi, vastutust, korruptsiooni lõpetamist ja kõigi poliitiliste esindajate tagasiastumist; arvestades, et 29. oktoobril 2019 teatas endine Liibanoni peaminister Saad Hariri valitsuse tagasiastumisest;

D. arvestades, et 4. augustil 2020 põhjustas Beiruti sadamas toimunud suure koguse ammooniumnitraadi laastav plahvatus rohkem kui 200 surmajuhtumit, vigastada sai üle 6 500 inimese ja kahjustada üle 74 000 kodu, otsesest kahju kandis 300 000 inimest; arvestades, et pärast seda astus endine peaminister Hassan Diab tagasi; arvestades, et aasta pärast plahvatust ei ole plahvatuse põhjuste uurimine veel lõpule jõudnud – peamiselt korruptsiooni tõttu – ning süüdlasi ei ole tuvastatud ega vastutusele võetud; arvestades, et 3. augustil 2021 avaldatud Human Rights Watchi aruandes esitati tõendeid, mis vihjavad ametnike seotusele plahvatusega; arvestades, et 4. augustil 2021 toimusid Beiruti tänavatel taas ulatuslikud meeleavaldused, kus nõuti sadamas toimunud plahvatuse eest vastutusele võtmist; arvestades, et lekkinud ametlikud dokumendid näitavad, et Liibanoni tolli-, sõjaväe- ja julgeolekuasutused ning kohtud on kuue aasta jooksul vähemalt kümnel korral hoiatanud järjestikuseid valitsusi Beiruti sadamas lõhkeainete varude ohtliku ladustamise eest, kuid meetmeid ei ole võetud; arvestades, et Liibanoni kesksed poliitikategelased on plahvatuse kohalikku uurimist takistanud, sealhulgas vabastades ametist esimese eeluurimiskohtuniku pärast seda, kui ta oli kutsunud ülekuulamisele poliitikuid, ning lükates tagasi teise eeluurimiskohtuniku taotlused võtta kahtlustatavatelt parlamendiliikmetelt puutumatus ja küsitleda julgeolekujõudude kõrgemaid ametiisikuid;

E. arvestades, et üks peamisi probleeme, mis takistab Liibanoni arengut ja heaolu ning süvendab poliitilisest süsteemist võõrandumist ja süsteemivastast usaldamatust, on korruptsioon; arvestades, et riigi üldised ja keskmised tulemused enamikus valitsemisvaldkondades annavad tunnistust sellest, et korruptsioon on laialt levinud ja jõudnud kõigile ühiskonnatasandeile; arvestades, et riiklik korruptsioonivastane institutsioon ei tööta ikka veel, sest selle volinikud on ametisse nimetamata;

F. arvestades, et Liibanon moodustas lõpuks valitsuse 10. septembril 2021 pärast kolme peaministri kandidaati, Mustapha Adibit, Saad Haririt ja Najib Mikatit; arvestades, et uus valitsus peab kiiresti esitama vajaliku sisulise reformipaketi, et Liibanon saaks võidelda korruptsiooni vastu ning säilitada stabiilsuse, ühtsuse, suveräänsuse, poliitilise sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse;

G. arvestades, et 2022. aasta mais ja oktoobris peaksid Liibanonis toimuma kohalikud, parlamendi- ja presidendivalimised; arvestades, et väga tähtis on, et kõik poliitilised liidrid peaksid 2022. aasta valimiste ajakavast kinni, tagaksid kaasavad, läbipaistvad ja õiglased valimised ning kindlustaksid kõigile võrdse õiguse kampaaniat korraldada ja kõigile Liibanoni kodanikele, sealhulgas väljaspool riiki elavatele kodanikele, võrdse hääleõiguse, nagu on ette nähtud 2017. aastal vastu võetud viimatises valimisseaduses ja sätestatud Liibanoni põhiseaduses; arvestades, et valimiste järelevalvekomisjonil puuduvad volituste täitmiseks vajalikud vahendid, mis tekitab muret seoses kampaania ja järgmiseks aastaks kavandatud valimiste läbipaistvuse ja õiglusega;

H. arvestades, et vahetult pärast võimast plahvatust viis EL koos Maailmapanga ja ÜROga läbi kahjustuste ja vajaduste kiirhindamise, et hinnata selle mõju elanikkonnale, materiaalsele varale, taristule ja teenuste osutamisele; arvestades, et kahju ulatub 3,8–4,6 miljardi USA dollarini – kõige rängemini sai kannatada elamufond ja kultuurisektorid, 2,9–3,5 miljardi USA dollarit ehk kõige rohkem kahju said eluasemed, neile järgnesid transport ja kultuur, ning 1,8–2,0 miljardi USA dollarit on vaja esmatähtsateks taastamis- ja ülesehitustöödeks, kusjuures transpordisektori vajadused on suurimad, sellele järgnevad kultuur ja elamumajandus; arvestades, et peamine saavutus on olnud Liibanoni

valitsusega ühiselt hallatava reformi-, taastumis- ja rekonstruktsiooniraamistiku (3RF) loomine; arvestades, et valitsuse moodustamisel juba kuid kestnud ummikseisu tõttu ei ole tehtud 3RFi raames reformide osas edusamme; arvestades, et 2021. aasta mais teatas Liibanoni peamine elektritootja Electricité du Liban, et tal ei jätku enam raha kütuse ostmiseks; arvestades, et Liibanon on pöördunud palvega mitme riigi poole, et katta oma esmane energiavajadus;

I. arvestades, et hoolimata pangasaladuse seaduse peatamisest puuduvad keskpanga kohtuauditi tegemisel edusammud; arvestades, et pärast teateid Šveitsi uurimise kohta seoses tehingutega, milles väidetavalt osalesid keskpanga president Riad Salameh ja tema vend, algatas Liibanoni peaprokurör uurimise ja Prantsusmaa prokurörid algatasid eeluurimise seoses Salamehi puudutavate rahapesusüüdistustega; arvestades, et keskpanga president eitab kõiki süüdistusi;

J. arvestades, et EL on võtnud kohustuse toetada riigi stabiilsust ja ühtsust majandusabi kaudu; arvestades, et EL on andnud olulist abi, et tulla toime plahvatustest tulenevate otseste tagajärgede ja vajadustega; arvestades, et EL eraldas 33 miljonit eurot hädavajadusteks ja üle 250 päästetöötaja ELi liikmesriikidest; arvestades, et ainuüksi 2021. aastal on EL andnud Liibanonile humanitaarabi 55,5 miljoni euro ulatuses; arvestades, et 2021. aasta suvel eraldati Liibanoni COVID-19-le reageerimise tugevdamiseks veel 5,5 miljonit eurot; arvestades, et alates 2011. aastast on EL ja liikmesriigid eraldanud 24,0 miljardit eurot;

K. arvestades, et COVID-19 pandeemia on teravdanud juba olemasolevat ja süvenevat kriisi Liibanonis, kus ühiskonna kõigi kihtide seas on laialt levinud korruptsioon; arvestades, et tõsiselt on kannatada saanud nii vähekaitstud kui ka muud rühmad; arvestades, et alates pandeemia algusest on Liibanonis registreeritud üle 610 000 koroonaviiruse juhtumi ja 8 150 surmajuhtumi; arvestades, et plahvatuse tõttu hävinud elamute osas olid kõige enam mõjutatud linnaosad Gemmayze Ashrafiedh, Mar Mikhael ja Rmeil Medawar ning praegu puuduvad nende jaoks, kelle kodud hävisid, alternatiivsed eluasemevõimalused ja see võib mõjutada Liibanoni ajaloolist sotsiaalset struktuuri, suhteid ja ühtekuuluvust;

L. arvestades, et nõukogu 30. juuli 2021. aasta otsusega kehtestati sihipäraste sanktsioonide raamistik Liibanoni demokraatiat või õigusriiki õõnestavate isikute ja üksuste vastu; arvestades, et need sanktsioonid tegude eest, nagu pidev valitsuse moodustamise häirimine või valimiste korraldamise tõsine takistamine, selliste Liibanoni ametivõimude poolt heaks kiidetud ja ELi toetatavate kavade rakendamise tõkestamine või häirimine, mille eesmärk on parandada aruandekohustust ja head valitsemistava, sealhulgas pangandus- ja finantssektoris, ning avaliku sektori vahenditega seotud tõsised finantsrikkumised, ÜRO korruptsioonivastase konventsiooniga hõlmatud teod ja kapitali loata eksport, hõlmavad reisikeeldu ELi ja varade külmutamist;

M. arvestades, et ÜRO Lähis-Ida majandus- ja sotsiaalkomisjon leidis, et aastatel 2019–2020 oli elanikkonna vaesuse määr juba tõusnud 28 %-lt 55 %-le; arvestades, et mitmemõõtmeline vaesusmäär Liibanonis on peaaegu kahekordistunud, tõustes 42 %-lt 2019. aastal 82 %-le 2021. aastal, ning äärmises mitmemõõtmelises vaesuses elab praegu 34 % elanikkonnast; arvestades, et töötuse määr on tõusnud üle 40 %-ni tööjõust ning üha suuremal osal leibkondadest on raskusi põhiteenuste, nt toidu, vee ja tervishoiu kättesaadavusega; arvestades, et Maailmapank teatas oma 2021. aasta juuni aruandes „Lebanon Economic Monitor“, et Liibanonis on tõsine ja pikaajaline majandussurutis, mis võib olla üks kolmest kõige tõsisemast kriisist maailmas alates 19. sajandi keskpaigast;

N. arvestades, et sõda naaberriik Süürias on sundinud paljusid põgenema Liibanoni, kes on võtnud hinnanguliselt vastu 1,5 miljonit Süüria pagulast lisaks ligikaudu 15 800 ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametis registreeritud Etioopia, Iraagi ja Sudaani ja muud päritolu pagulasele, ning ligikaudu 207 700 Palestiina pagulast; arvestades, et maailma toiduabi programmi andmetel on 2021. aastal 22 % Liibanoni kodanikest, 50 % Süüria pagulastest ja 33 % teiste riikide pagulastest toiduga kindlustamata; arvestades, et Liibanon on üks kahest Lähis-Ida riigist, kus on suur hulk võõrtöötajatest koduabilisi, kelle suhtes kohaldatakse kafala-süsteemi; arvestades, et EL on mitmesuguste vahendite kaudu, nagu Süüria kriisile reageerimiseks loodud Euroopa Liidu piirkondlik usaldusfond ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, eraldanud Süüria ja Palestiina pagulaste abistamiseks alates 2011. aastast 2,4 miljardit eurot;

O. arvestades, et 2020. aasta aprillis kiitis Liibanoni valitsus heaks majanduskava ja taotles vajalike reformide alusel IMFi programmi; arvestades, et läbirääkimised IMFiga jätkuvad; arvestades, et IMFi andmetel peab Liibanon viivitamatult alustama ulatuslike reformidega riigi rahanduse korrastamiseks, riigivõla restruktureerimiseks, pangandussüsteemi taastamiseks, sotsiaalse turvavõrgustiku laiendamiseks, riigi omanduses olevate ettevõtete reformimiseks ja juhtimise parandamiseks; arvestades, et suurendamaks riigi ammendunud reserve ja aitamaks täita selle paljusid kiireloomulisi vajadusi, on IMF eraldanud 860 miljoni USA dollari eest eriarveldusühikuid; arvestades, et Liibanoni parlamendi rahanduskomisjon lükkas tagasi valitsuse kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kava, mis oleks võimaldanud säilitada 98 %-le elanikkonnast nende säästud, tagades alla 500 000 USA dollari suuruste säästudega pangakontode varad; arvestades, et vastuseks parlamendiliikmete esitatud kriitikale majanduse elavdamise kava kohta tegi Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) valitsuse esitatud kava toetuseks kolm avaldust; arvestades, et taastamiskava tagasi lükanud parlamendiliikmetel on mängus erahuvid, kui nad Liibanoni pankade huve kaitsevad, sest nad on nendes pankades kas aktsionärid või on neil aktsionäridega sidemed;

P. arvestades, et Liibanoni karistusseadustiku artiklit 534 kasutatakse endiselt LGBTI kogukonna liikmete vastutusele võtmiseks ja vahistamiseks; arvestades, et mõnes riigi piirkonnas vahistatakse politseijaoskondades regulaarselt mehi, keda kahtlustatakse samasoolistes suhetes, ning neid koheldakse alandavalt;

Q. arvestades, et 30. juunil 2021 kiitis Liibanoni parlament heaks 556 miljoni USA dollari suuruse erakorralise laenuseaduse, et rahastada normikaardisüsteemi, millega antakse rahalist abi kõige kaitsetumate perekondade toetamiseks ja mis asendab praeguse toetuste süsteemi; arvestades, et normikaartide rakendamisel tuleks järgida diskrimineerimise lubamatuse põhimõtet;

R. arvestades, et Euroopa – Vahemere piirkonna leping põhineb demokraatlike põhimõtete ja põhiliste inimõiguste austamisel, nagu on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis, mis on lepingu oluline osa;

S. arvestades, et 30. augustil 2021. aastal võttis ÜRO Julgeolekunõukogu ühehäälselt vastu Liibanoni-teemalise resolutsiooni 2591 (2021), millega pikendati ÜRO ajutiste vägede (UNIFIL) mandaati ühe aasta võrra, ning tuletab meelde, et kooskõlas resolutsioonis 1701 (2006) sätestatud põhimõtete ja elementidega tuleb tagada püsiv relvarahu;

T. arvestades, et selleks, et Liibanoni tulevik oleks stabiilne, peab riik jääma neutraalseks; arvestades, et kogu Lähis-Ida stabiilsuse, julgeoleku ja rahumeelse arengu seisukohast on väga tähtis, et Liibanon oleks stabiilne, täielikult suveräänne, ühtne ja demokraatlik; arvestades, et hiljuti moodustatud valitsus ja selle ministrid peavad saavutama poliitilise sõltumatuse ning hoiduma Liibanoni naabruses ja ka kaugemal asuvatest riikidest lähtuvast välissekkumisest; arvestades, et välissekkumine kahjustab Liibanoni arengut ja stabiilsust; arvestades, et valitsuse tähtsaimad ministeeriumid on endiselt Hezbollah kontrolli all; ning arvestades, et mitu ELi liikmesriiki on liigitanud Hezbollahi terroriorganisatsioonide hulka; arvestades, et Hezbollah on korduvalt näidanud, et ta on ideoloogiliselt Iraanile väga lojaalne, mis destabiliseerib Liibanoni valitsust ja vähendab selle ühtekuuluvust, mida on hädasti vaja;

1. on seisukohal, et Liibanoni praegune olukord on inimtegevusest tingitud katastroof, mille on põhjustanud väike hulk mehi valitsevast poliitilisest klassist; märgib, et pärast 13-kuulist poliitilist ummikseisu moodustati hiljuti valitsus; peab kahetsusväärseks, et uude valitsusse kuulub ainult üks naine; nõuab tungivalt, et Liibanoni juhid täidaksid oma lubadused, moodustaksid toimiva valitsuse, mis on missioonipõhine, usaldusväärne ja vastutustundlik ja mis lõpetaks parlamendi lõhestamise ja hoiduks välismõjust; on veendunud, et vastutuse nõudmine, vabade ja õiglaste valimiste toetamine ning põhiliste avalike teenuste osutamine peavad Liibanoni poliitilise klassi jaoks olema tähtsamad kui isiklikud kaalutlused; tuletab meelde, et 2022. aasta mais toimuvaid valimisi ei tohi mingil juhul edasi lükata, võttes arvesse poliitilist ummikseisu ja riigiasutuste töös üha rohkem esinevaid häireid, ning need peavad vastama vabade, õiglaste ja läbipaistvate valimiste rahvusvahelistele demokraatlikele standarditele;

2. kutsub Liibanoni ametivõime üles paluma komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal lähetada valimiseelseteks kuudeks Liibanoni valimisvaatlusmissioon või, kui seda peetakse vajalikuks, siis valimisekspertide missioon; nõuab, et Liibanoni valitsus viiks ELi 2018. aasta valimisvaatlusmissiooni soovitused täielikult ellu; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid eraldaksid kogu tehnilise ja rahalise abi, et valimised saaksid toimuda parimates võimalikes tingimustes, ning püüaksid tagada kogu protsessi õigluse ja läbipaistvuse; nõuab tungivalt, et Liibanoni uus valitsus tagaks valimiste järelevalvekomisjonile kõik vajalikud rahalised vahendid, personali ja varustuse, et

komisjon saaks oma volitusi täiel määral täita; nõuab, et ÜRO egiidi all loodaks rahvusvaheline humanitaarabi rakkerühm, kes toetaks humanitaarabi andmist ja jälgiks rahaliste vahendite kasutamist; tuletab meelde, et ÜRO on välja töötanud raamistiku toetamaks naisi kandidaatide ja valijatena ning edendamaks seeläbi naiste suuremat osalemist poliitilises protsessis, ning nõuab selle raamistiku täielikku integreerimist valimisreformi kavadesse;

3. nõuab, et EL pakuks Liibanonile võimalust võtta vastu laiaulatuslik ELi haldusnõustamismissioon, et tegeleda pakilise vajadusega võidelda avaliku halduse ja põhiteenuste üha kiirema katkemise vastu; nõuab tungivalt, et uus valitsus viiks kiiresti ellu tähtsaimad juhtimis- ja majandusreformid, mis tagavad poliitilise ja majandusliku taastumise, sealhulgas peamiste majandussektorite, näiteks elektrisektori usaldusväärse reguleerimise;

4. tuletab meelde, et Beiruti sadama plahvatuse läbipaistev, sõltumatu, neutraalne ja tõhus uurimine on esmatähtis ja tuleb kindlasti tagada; nõuab tungivalt, et Liibanoni ametivõimud austaksid kohtumenetlusi ja kohtusüsteemi sõltumatust ning toetaksid kõiki jõupingutusi, mis võimaldaksid nõuetekohaselt uurida ja vastutusele võtta neid, kes vastutavad Beiruti sadamas plahvatuseni viinud otsuste eest; nõuab, et ÜRO raames saadetaks Liibanoni Beiruti plahvatuse uurimiseks sõltumatu rahvusvaheline teabekogumismissioon; rõhutab, et otseselt või kaudselt vastutavaks tunnistatud isikud tuleb hukkunute ja Liibanoni rahvale tekitatud kahju eest vastutusele võtta;

5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma kohapealsete raskete tingimuste tõttu täiendavat humanitaarabi, eelkõige toiduabi ning haiglavarustust ja farmaatsiatooteid, ning pakkuma kõigile koolidele ja haiglatele alternatiivseid energiaallikaid, sealhulgas päikesepaneele, ning kasutama abi andmiseks muid kui riigisektori üksusi, nt tuntud valitsusväliseid organisatsioone, kodanikuühiskonna organisatsioone ning Liibanonis tegutsevaid usuorganisatsioone, kes on võimelised reforme ellu viima; rõhutab, et Liibanoni abiprogrammide kujundamisse, kavandamisse, koordineerimisse, rakendamisse ja hindamisse tuleb kaasata kohalikud kodanikuühiskonna organisatsioonid; kutsub komisjoni üles leidma mehhanisme, mille abil kohaldada kriteeriume strateegiliselt ja paindlikult, et need organisatsioonid saaksid rahalisi vahendeid kiiresti kasutama hakata, et täita kiireloomulisi vajadusi, järgides igal juhul Euroopa konsensust humanitaarabi valdkonnas ja rahvusvahelist humanitaarõigust; toonitab, et ELi abi üle tuleb teha ranget järelevalvet, tagamaks, et see jõuab otse abivajajateni; mõistab igati hukka, et väga palju on juhtimisvigu ja varem eraldatud rahasummade finantsjärelevalve on olnud puudulik;

6. kutsub komisjoni ja ELi liikmesriike üles tegema uue Liibanoni valitsusega konstruktiivset koostööd, et viia ellu struktuuri- ja valdkondlikud reformid, mis on vajalikud märkimisväärse ELi makromajandusliku finantsabi andmiseks, ning tugevdada meie kaubandussuhteid tingimusel, et 3RFi-kohaste vajalike reformide elluviimisel on tehtud käegakatsutavaid edusamme;

7. kutsub Liibanoni ametivõime üles hakkama Rahvusvahelise Valuutafondiga võimalikult kiiresti uuesti läbirääkimisi pidama, et reformid oleksid raskustes olevate Liibanoni inimeste jaoks käegakatsutavad; nõuab tungivalt, et Liibanoni ametivõimud täidaksid 2018. aasta aprillis Liibanoni arengut ja erasektoriga koostöös elluviidavaid reforme käsitleva majanduskonverentsi (CEDRE) raames võetud varasemaid kohustusi, mida toetas rahvusvaheline Liibanoni toetusrühm ja milles leppisid kokku kõik Liibanoni poliitilised juhid ning mis hõlmavad sisulisi ja põhjalikke majandus- ja juhtimisreforme, sealhulgas neid, mille eesmärk on taastada majanduslik stabiilsus ja finantssektori usaldusväärsus, tagada kohtusüsteemi sõltumatus, tagada inimõiguste ja õigusriigi austamine ning võidelda korruptsiooni vastu; kutsub Liibanoni ametivõime üles toetama Liibanoni kõige kaitsetumaid kogukondi, sealhulgas sotsiaalsete turvavõrgustike kaudu; kutsub Liibanoni ametivõime üles 2021. aasta eelarvet heaks kiitma ja valmistama ette 2022. aasta eelarvet, sealhulgas koostama tugeva sotsiaalkaitseprogrammi, millega rakendatakse hädaolukorra sotsiaalse turvavõrgu programmi ja riiklikku vaesuse vähendamise programmi; nõuab tungivalt, et Liibanoni ametivõimud eraldaksid 2022. aasta valimiste eelarvereale piisava summa;

8. rõhutab, et kuna Bashar al-Assadi režiim surus 2011. aastal ulatuslike repressioonidega maha Süüria rahva ülestõusu, on Liibanon vastu võtnud suurima osa Süüria pagulastest; juhib tähelepanu sellele, et keerulise humanitaarolukorra jätkumise eest lasub Süüria režiimil eriline vastutus; tuletab meelde, et ümberasustatud isikute jaoks kestvate lahenduste leidmiseks on oluline piisav pikaajaline rahastamine ja programmitöö, et toetada riigisiseseid põgenikke ja pagulasi ka pärast humanitaarprogrammi tsükli lõppu; tuletab meelde, et Süüria ja Palestiina pagulased on Liibanonis kaitsetud, ning rõhutab, et ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioonile Lähis-Idas (UNRWA) ja teistele pagulastega töötavatele osalejatele tuleb tagada piisav, prognoositav ja mitmetasandiline rahastamine, et riigi pagulaskogukondadele saaks osutada

kõiki esmatähtsaid teenuseid; rõhutab, et tuleb tõhustada koostööd ja dialoogi valitsusväliste organisatsioonide ja muude riigis pagulasi abistavate teenuseosutajatega;

9. nõuab tungivalt, et Liibanoni uus valitsus ja president võtaksid kõik vajalikud meetmed, et peatada korruptsiooni levik, sealhulgas riigi kapitali ülekandmine ja maksudest kõrvalehoidmine, tagada riikliku korruptsioonivastase institutsiooni tulevaste liikmete täielik sõltumatus ning taotleda rahvusvaheliselt üldsuselt ÜRO mehhanismide ja ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni kaudu tehnilist tuge, et tagada nii läbipaistvus kui ka täielik vastutus Liibanoni rahva ees; tuletab meelde, et EL, Maailmapank ja ÜRO on nõudnud sõltumatu ja läbipaistva kohtusüsteemi loomist, tänapäevase riigihangete seaduse vastuvõtmist ja korruptsioonivastase strateegia jõustamist, ning mõistab hukka Liibanoni järjestikuste valitsuste tegevusetuse viimastel aastatel;

10. rõhutab, et Hezbollah ja teised rühmitused on eriliselt vastutavad Liibanoni 2019. aasta rahvaliikumise mahasurumise ning riigi poliitilise ja majanduskriisi eest; kutsub kõiki välisjõude üles hoiduma sekkumisest Liibanoni siseasjadesse ning nõuab selle suveräänsuse ja poliitilise sõltumatuse austamist; nõuab tungivalt, et kõik valitsuse poliitilised rühmitused teeksid lõpu sektantlusele ja rakendaksid eluliselt tähtsaid reforme kõigi Liibanonis elavate inimeste jaoks ilma usulise ja etnilise diskrimineerimiseta;

11. väljendab suurt muret selle pärast, et püsiva relvarahu kehtestamiseks ja muude ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1701 (2006) põhisätete täitmiseks ei ole endiselt edusamme tehtud, arvestades hiljutisi kestvaid pingeid Liibanoni lõunapiiril; kinnitab veel kord, et kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu hiljutise resolutsiooniga 2591 (2021) toetab igati Liibanoni territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja poliitilist sõltumatust; tuletab meelde ELi seisukohta, et asjaomaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1559 (2005) ja 1701 (2006) tuleb järgida täies ulatuses;

12. kutsub rahvusvahelist üldsust üles andma vajalikku rahalist toetust, et võimaldada Liibanoni relvajõududel ja sisejulgeolekujõududel täita oma olulist rolli hoida veelgi enam kokku varisemast riigiasutusi, kindlustada humanitaarabi ning tagada julgeolek ja stabiilsus, austades õigust meelt avaldada ja väljendusvabadust; kordab, et riigiteenistujate vastutus on väga oluline, ning mõistab meeleavaldajate vastu suunatud vägivalla hukka;

13. kutsub Euroopa välisteenistust üles esitama koostöös liikmesriikidega Liibanoni vastutavate ametiasutuste nimekirja; nõuab, et nõukogu poolt 30. juulil 2021. aastal vastu võetud raamistiku kohaseid sihipäraseid sanktsioone rakendataks kõigi isikute ja üksuste suhtes, kes vastavad selle raamistiku kriteeriumidele; rõhutab, et sihipäraste sanktsioonide kehtestamine demokraatliku poliitilise protsessi takistamise või õõnestamise eest on endiselt üks võimalus, mida saaks rakendada, kui Liibanoni vastutavad osalejad jätkavad reformide ja korruptsioonivastase võitluse takistamist; kutsub eranditult kõiki ELi liikmesriike üles tegema täielikku koostööd seoses ELi uute sihipäraste sanktsioonidega, mis on suunatud korrumpeerunud juhtide ning Liibanonis demokraatia ja õigusriigi põhimõtete õõnestajate ja nendega seotud isikute vastu, ning neid sanktsioone tugevdama; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja nõukogu eraldaksid uue mehhanismi tulemuslikuks arendamiseks kiiresti piisavalt vahendeid; kutsub ELi liikmesriike ja nende partnereid, nagu Ühendkuningriik ja Šveits, üles tegema koostööd võitluses avaliku sektori vahendite väidetava väärkasutamise vastu hulga Liibanoni ametiisikute poolt; soovitab liikmesriikidel algatada oma jurisdiktsioonis kohtumenetluse nende vastu, kellele kuulub nende territooriumil hoitav ebaseaduslikult omandatud kapital, ning edendama meetmeid ebaseaduslike rahaliste vahendite tagastamiseks Liibanoni rahvale;

14. tuletab meelde, et ELi ja Liibanoni Vabariigi vaheline assotsieerimisleping näeb Euroopa Parlamendi ja Liibanoni uue parlamendi vahel ette poliitilise dialoogi, mille aluseks on kahe institutsiooni vahelise poliitilise koostöö sisseseadmine, mis võib olla lisaraamistik, kui Liibanoni ametivõimud seda taotlevad, mille kaudu toetada hiljuti moodustatud valitsust ja lõpetada institutsiooniline seisak;

15. kordab, et avaldab suurt toetust kõigile inimõiguste kaitsjatele Liibanonis ja nende tehtud tööle; innustab kodanikuühiskonda ning sotsiaal- ja majanduspartnereid täitma oma rolli riigisiseses dialoogis ning väljendama oma püüdlusi ja esitama ettepanekuid riigi rahu, arengu ja tuleviku kohta ning peab kiiduväärseks kohalike kogukondade ja kodanikuühiskonna algatusi; on väga mures Liibanoni elanikkonna suureneva väljarände ja sellest tuleneva ajude äravoolu pärast, mis mõjutab Liibanoni ülesehitamiseks ja taastamiseks vajalikke inimressursse ning Liibanoni demokraatlikku elu;

Neljapäev, 16. september 2021

16. kutsub Liibanoni üles tagama vajaliku kaitse sunniviisilise töö eest, nagu on sätestatud riiklikus tööõiguses ja rahvusvahelistes inimõiguste standardites, sealhulgas aluspõhimõtetes ja -õigustes tööl, ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2011. aasta koduabiliste inimväärse töö konventsioonis (konventsioon nr 189), et tegeleda ekspluateerimist lubava *kafala*-süsteemiga;

17. kordab, et toetab ELi kindlat otsust Liibanoni majanduse ümberkorraldamisel ja infrastruktuuri taastamisel abistada; kutsub komisjoni ELi ja Liibanoni partnerluse prioriteetide raames uue naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ alusel üles pikaajalisi rahastamisvahendeid reformima ja sõnastama Liibanoni strateegia ja taastamiskava ümber ning kaaluma täiendavate võimalike kodanikuühiskonna partnerite rahastamist, eelkõige selleks, et leida energianappusele taastuvate energiaallikate, sealhulgas päikesepaneelide abil kiiresti lahendusi;

18. nõuab Liibanoni kriminaalkoodeksi artikli 534 kehtetuks tunnistamist ning LGBTI kogukonna liikmete igasuguse õigusliku ja institutsioonilise vägivalla ja tagakiusamise lõpetamist; nõuab, et kaotataks muud diskrimineerivad seadused, näiteks need, mis takistavad Palestiina pagulastel kasutada samasuguseid õigusi nagu on teistel välismaalastest elanikel;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama toetust Liibanoni vaktsineerimiskampaaniale, mis vajab rahvusvahelist toetust, ning leevendama Liibanoni tervishoiukriisi; nõuab, et antaks toetust haiglatöötajatele palga maksmiseks ja meditsiiniliste tugiteenuste ostmiseks;

20. kinnitab oma tugevat partnerlust Liibanoni ja selle inimestega, mis põhineb ühistel väärtustel, milleks on demokraatia, pluralism, õigusriik ja inimõiguste austamine; väljendab taas toetust ELi kindlale otsusele Liibanoni majanduse ümberkorraldamisel abistada; avaldab Beiruti sadama plahvatuse ohvritele kaastunnet; kinnitab veel kord, et on Liibanoni kodanikuühiskonnaga solidaarne, eelkõige ajakirjanike ja rikkumisest teatajatega, ning toetab neid; kutsub nõukogu ja komisjoni jätkama jõupingutusi Liibanoni ülesehituse ja majanduse taastamise toetamiseks ning tegema riigi kodanikuühiskonnaga tihedamat koostööd ja eraldama neile rohkem raha;

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Araabia Riikide Liiga peasekretärile, Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee presidendile ning Liibanoni valitsusele ja parlamendile.